

FRANCESC RIMBLAS

UNA HISTÒRIA REPUBLICANA

Molins de Rei, 8 de febrer de 2008

El veterà militant Francesc Rimblas, envoltat de companyes i companys de la secció local i parlamentaris d'Esquerra Republicana, a la Fira de la Candelera.

D'esquerra a dreta: Rosa Collado, Aina Surià, Anna Simó, Joan Tardà, Elisabet Busquets, Joan Ridao, [Xavier Montserrat], Víctor Puntas, Ramon Canal, Ferran Portolà, Josep Surià i August Tarragó.

ESQUERRA REPUBLICANA - MOLINS DE REI

RESPECTE I HONOR A FRANCESC RIMBLAS

VÍCTOR PUNTAS I ALVARADO

XAVIER VENDRELL I SEGURA

El **catalanisme** apareix a finals del segle XIX com un **moviment cultural, social i polític de reconstrucció d'una nació** que s'ha anat desdibuixant des de la derrota de 1714. Certament, el més probable hauria estat que hagués fracassat en el seu objectiu, si tenim en compte les dures condicions polítiques de gran part del segle XX: dictadures, Guerra Civil, exili, clandestinitat...

Contra tot pronòstic, però, **la nació catalana ha perdurat** i ho fa fet amb una llengua normalitzada, una cultura rica i referent en molts àmbits, sota el paraigua de les institucions pròpies: Generalitat i Parlament. A més, els catalans i catalanes **formem part del selecte club de societats avançades en termes de benestar**, i ens trobem al rovell de l'ou de la democràcia, la pau, la prosperitat, els drets i les llibertats: l'Europa occidental.

Però aquesta supervivència i progrés de Catalunya s'han aconseguit en un marc molt sovint hostil: **un Estat centralista i amb dècades de persecució, repressió i silenci**.

Tanmateix és evident que avui dia **el balanç per a tots els catalanistes** —autonomistes, federalistes i independentistes— **és insuficient**: el català no és ni de bon tros la llengua d'ús habitual de la majoria de la població; les institucions del país veuen limitades contínuament la seva capacitat per afrontar els reptes de present i futur, que posen en perill el benestar comú de la població del planeta, i el reconeixement de la nostra condició nacional és gairebé inexistent.

La no resolució de tots aquests elements genera constantment **tensions polítiques entre els governs de Catalunya i de l'Estat espanyol**, que ni sap ni vol donar cap resposta a les aspiracions polítiques i nacionals de la gran majoria de la societat catalana.

La **feina ingent** de les primeres generacions de **catalanistes i republicans** va donar **els seus millors fruits a la dècada de 1930**, amb la fundació d'Esquerra Republicana de Catalunya, la victòria a les eleccions municipals de 1931, la proclamació de la República i la

recuperació de la Generalitat de Catalunya. Començava així un **període de llibertats i d'avenç social del país** que va estroncar el cop d'estat feixista de 1936.

Malgrat totes les dificultats objectives que donaven per aniquilada i esborrada la nació catalana de la història **després de la derrota el 1939** i de l'assassinat del president Lluís Companys, **el catalanisme va saber mantenir viva la flama** durant els quaranta anys d'exili i dictadura franquista.

Milers de catalans i catalanes no es van rendir davant les dificultats que, ben sovint, comportava parlar, escriure i cantar en català, ensenyar i aprendre la llengua i la història de Catalunya, commemorar les fites cabdals del país, honorar els presidents de la Generalitat Macià i Companys, mantenir les institucions d'autogovern a l'exili, i fer país per mitjà de les tradicions, la cultura, l'esport i l'església.

Des de **la resistència i la clandestinitat** el catalanisme continuà treballant amb l'objec-

tiu de **tornar a esdevenir el moviment social i polític majoritari del país**, com ja havia estat, i pal de paller de la construcció nacional.

Francesc Rimblas és un d'aquests catalans nascuts durant la dictadura primoriverista que van anar a l'escola republicana, que es van fer grans durant la guerra i la postguerra i que, malauradament, **van haver de viure els anys de plenitud de la seva vida sota una dictadura**. En el seu cas, la seva personalitat i l'entorn familiar i d'amistats **li van fer créixer les conviccions catalanistes i republicanes** que l'han marcat durant tota la vida.

Així, no ens ha d'estranyar que en el moment més esperat pel país des de 1939 —la mort del general Franco, que obria la porta a la recuperació de la democràcia i les llibertats nacionals— Francesc Rimblas fes públic el seu **compromís amb Esquerra Republicana de Catalunya**, unes sigles que recollien el llegat històric del període més esplendorós del catalanisme polític, associat als presidents Macià, Companys, Irla i Tarradellas.

Però la realitat social i cultural del 1975 era molt diferent a la de la Catalunya republicana del 1931. Els **forts canvis demogràfics i econòmics** que va experimentar el país i el context polític europeu i mundial van dibuixar un nou mapa polític amb CiU, PSC i PSUC com a forces més rellevants i **ERC en un segon terme, amb grans dificultats** per reprendre la trajectòria històrica del partit.

L'empenta i el lideratge de Francesc Rimblas, van aconseguir que ERC s'estructurés amb força a Molins de Rei amb la inauguració d'una seu local i una candidatura a les primeres eleccions municipals democràtiques de l'abril de 1979.

Amb el lema «Honradesa i treball a l'Ajuntament», quatre dones i tretze homes van representar **el projecte d'Esquerra Republicana a Molins de Rei, van restablir la veu del catalanisme republicà** i van començar a cicatritzar la immensa ferida provocada pel tall brutal de quaranta anys de persecució, repressió i silenci.

En aquell moment històric, **Esquerra Republicana se salvà de la desaparició** com a força política a les institucions, **gràcies a l'alt valor simbòlic d'unes sigles** que enllaçaven amb un passat gloriós, viu encara en l'ànim de molts catalans i catalanes, però, sobretot, **gràcies a la tenacitat excepcional de milers de militants** del partit que, com Francesc Rimblas, van esdevenir durant molts anys el principal referent de l'organització als seus pobles, viles i ciutats.

Per la seva llarga trajectòria social i cívica a Molins de Rei i pel seu indefallent compromís nacional amb Catalunya, **respecte i honor a Francesc Rimblas**.

Com va dir el poeta Joan Brossa:

*«No oblidarem les coses que hem après
en aquests anys de fosca tramuntana;
les ribes uniran homes de pes
i obrirà solcs l'esquerra catalana»*

Barcelona, novembre de 1928

Enderrocament, per ordre de la dictadura de Primo de Rivera, de les Quatre Columnes amb capitells jònics de Josep Puig i Cadafalch, inaugurades el 1918 com a símbol de la catalanitat del país.

A. GIL / ARXIU FOTOGRÀFIC DE BARCELONA

1925-1929

UN CANVI DE VIDA AMB NOMÉS QUATRE ANYS

La infància de Francesc Rimblas i Balagué està marcada, com la de molta gent de la seva generació, pels esdeveniments d'una època en què la classe treballadora ho passa malament, amb alts nivells d'atur, feines mal pagades, abusos i corrupció. És el període de la **dictadura del general Primo de Rivera**.

La seva família és de classe obrera. La mare, Victòria Balagué, nascuda a Gavarra, un petit poble de l'Alt Urgell, **regenta amb la seva germana i una cosina la pensió Bar Bilbao, al carrer del Perill del barri de Gràcia de Barcelona.** El pare, Josep Rimblas, nascut a la ciutat comtal, és cotxer. Duu un carruatge de cavalls i treballa per a una empresa, cosa que li permetrà convertir-se anys després en un dels primers a conduir un automòbil a Barcelona.

Josep Rimblas i Victòria Balagué es casen el 1915 i tenen quatre fills; en **Francesc** —el tercer— **neix el 21 de juliol de 1925** a la pensió del carrer del Perill.

L'any que Francesc Rimblas compleix quatre anys, el pare cau malalt i mor. Això **capgira la vida de la família**, ja que, econòmicament, la fonda no acaba d'anar gaire bé i la manca d'ingressos deixa la mare —a més, embarassada del seu quart fill— en una situació molt precària.

Barcelona, 5 de novembre de 1932

El president Francesc Macià visita l'escola republicana
del Grup Escolar Municipal del carrer de Casp.

SAGARRA I TORRENTS / ARXIU NACIONAL DE CATALUNYA - FONS JOAQUIM VENTALLÓ

1929-1936

ELS PRIMERS RECORDS DE LA REPÚBLICA

Així, és com **la seva tieta i padrina, Pepita Rimblas** —germana del seu pare— **i el seu marit, Francesc Vilalta, es fan càrrec de Francesc Rimblas**. És un matrimoni amb inquietuds intel·lectuals i amb fortes conviccions republicanes que regenten un negoci d'abrillantadors de sabates.

Viuen al barri del Guinardó de Barcelona. A tocar de casa hi ha **l'Escola Pablo Iglesias**, un centre laic, de caire progressista, sense distinció per gèneres, on els nens i les nenes van junts i comparteixen aula i pati. Aquesta **serà la seva primera escola**.

D'aquells primers anys amb la nova família, encara recorda quan, en dies assenyalats, sortien de casa amb el seu oncle, agafaven el tramvia i anaven fins a la plaça de Sant Jaume. Un cop allà, sempre agafat de la mà de l'oncle, aixecava el cap per veure el president Francesc Macià al balcó del Palau de la Generalitat. Són **els primers anys de la Segona República, de molt bon record** per a Francesc Rimblas.

Malauradament, aquells bons records **comencen a eclipsar-se quan el juliol de 1936** es produeix un **cop d'estat militar al nord d'Àfrica** que l'endemà s'estén per tota la península.

**Barcelona,
13 de febrer de 1937**

La pensió familiar
Bar Bilbao,
al carrer del Perill
de Gràcia,
va patir els estralls
dels bombardejos
feixistes
sobre la ciutat
durant
la Guerra Civil.

ROSA RIMBLAS I RIBA

1936-1941

ELS ANYS MÉS DURS

Quan esclata la Guerra Civil Francesc Rimblas té onze anys. Encara recorda **anar a l'escola sota els bombardejos de l'aviació feixista**, com també aquella sensació de tenir la panxa buida, una sensació inesborrable, que no s'oblida. Són temps molt difícils i a Barcelona, com en molts altres indrets de Catalunya, costa molt trobar-hi menjar.

Quan té catorze anys **es matricula a l'Escola Industrial** de Barcelona, al carrer d'Urgell. L'atrau tot el que està relacionat amb les arts gràfiques i **té decidit que serà impressor**. Els seus somnis, tanmateix, es veuen afectats pel desgavell que origina la guerra, ja que afecta el dia a dia a l'escola i dificulta poder fer el seguiment del curs. Això, sumat a **les dificultats econòmiques dels oncles, no li permet seguir estudiant**. Malgrat tot, les seves inquietuds no li impedeixen continuar aprenent i formant-se de manera autodidacta.

El febrer de 1939 els franquistes ocupen tot Catalunya. Aquest fet deixa **el seu on-**

cle, que ja és un home gran, **molt desmoralitzat** per la derrota republicana, fins al punt que en poc temps **cau malalt i mor mesos després**.

La tieta Pepita, sola i amb ell al seu càrrec, decideix marxar de Barcelona amb el convenciment que la vida a un poble serà més fàcil d'encarrilar, sobretot a l'hora de trobar menjar. **Marxen a Corbera de Llobregat**, on passaran només dos anys, **fins al 1941** que tornen a traslladar-se.

El lloc escollit és ben a prop, **Molins de Rei**, d'on Francesc Rimblas ja no es mourà. Aquest és i serà, per sempre més, el seu poble.

Barcelona, circa 1945

D'esquerra a dreta: Victòria Balagué —mare de Francesc Rimblas—,
Serafina Alemany i Balagué i Carme Rimblas i Balagué —la seva germana.

ROSA RIMBLAS I RIBA

1941-1945

UN VIATGE A L'EXILI QUE NO POT SER

Els anys de postguerra són **anys molt foscos i durs, de molta precarietat**. Els pocs béns que tenia Pepita Rimblas els hi confisquen i els diners es fonen molt ràpidament. Ella ja és gran i **Francesc Rimblas, amb setze anys, comença a treballar**.

En una fàbrica de galetes, de torner en un taller metal·lúrgic... No diu que no a cap feina, i així van passant els anys. És durant aquest temps que Francesc Rimblas **es re-troba amb la seva mare i els tres germans**, que també passen per moments difícils.

En aquests moments **comença a prendre consciència de la situació repressiva del franquisme**, que sotmet a la seva i a la majoria de famílies catalanes: contra la democràcia, contra els treballadors, contra la cultura, contra la llengua catalana...

Tot plegat fa que prengui una decisió valenta i arriscada: carregat amb només una motxilla fa **camí cap a França per reunir-se amb els exiliats que viuen allà clandesti-**

nament i lluitar contra Franco. Hi va a peu, amb molt poca roba, una manta, una lot i el menjar just. Dorm al ras.

Aconsegueix arribar als Pirineus **entrant a la República Francesa**, a la Catalunya del Nord, **per la Guingueta d'Ix**. Allà es veu obligat a anar al metge perquè té el turmell inflat i li fa molt de mal per una torçada de peu que s'ha fet en l'últim tram.

No és una bona decisió; és forçosa, però dolenta, perquè suposarà el final del trajecte. Després de curar-lo, el doctor el delata als gendarmes francesos, que el lliuren a la Guàrdia Civil. D'aquesta manera **el tornen a Barcelona i acaba a la presó Model**. **Afortunadament, per poc temps**, gràcies a un familiar seu que treballa de sereno i que coneix gent ben relacionada.

Molins de Rei, circa 1965

Francesc Rimblas i Joana Riba amb les seves quatre filles:
Rosa, Margarida, Palmira i Lluïsa.

ROSA RIMBLAS I RIBA

1945-1972

LLUNY DE CASA I DE LA FAMÍLIA

El 1945 Francesc Rimblas fa el **servei militar ben lluny de casa**, a Melilla. Quan acaba torna a Molins de Rei per seguir treballant, però no és gens fàcil trobar feina, i encara més complicat per als qui, com ell, simpatitzen amb la República. Això implica que la situació econòmica de la família no millora.

El 1952 és un any important en la vida de Francesc Rimblas. **Coneix a Joana Riba i es casen** l'últim dia d'aquell mateix any, el 31 de desembre. Dos anys després, neix la seva primera filla, la **Rosa**; després arribaran la **Margarida**, la **Palmira** i la **Lluïsa: quatre filles** i cadascuna amb nom de flor.

Poc després del naixement de les dues primeres filles, **comença a treballar de carter** a Molins de Rei, fet que li permet conèixer cada vegada més gent de la població i que li dona molta popularitat. **Encara avui molts el recorden com el carter del poble.**

ver de **viatjar per tot l'Estat espanyol**. Són anys durs, dedicats sobretot a la feina, que l'obliguen a passar molt temps lluny de casa, de la Joana i de les seves filles.

Darrere d'aquesta feina en vindria una altra, en aquest cas de **comercial**, que suposa ha-

Molins de Rei, 1977

La primera seu local
d'Esquerra
Republicana,
després
de la dictadura
franquista.

FUNDACIÓ JOSEP IRLA

1972-1977

REPRESA D'ESQUERRA REPUBLICANA

El temps que dedica a la feina i a la família no li impedeix mantenir fermes les seves conviccions i **la necessitat de lluitar contra la dictadura franquista**. Treu temps per llegir, per pensar i per apropar-se a aquells que comparteixen les mateixes inquietuds que ell.

És a la dècada de 1970 quan **coneix Heribert Barrera, líder d'Esquerra Republicana de Catalunya a l'interior**, una formació que té la seva direcció a l'exili, però que actua en la clandestinitat sota el franquisme.

Mort Franco el 1975, **Heribert Barrera demana a Francesc Rimblas que impulsi de nou ERC a Molins de Rei**, un encàrrec que li dona una responsabilitat que valora i al qual dedica tot el temps que pot. Ràpidament comença a buscar gent que coneix i que creu que podria simpatitzar amb el partit.

Al mateix temps, Francesc Rimblas comença a buscar un espai al poble que serveixi de **punt de reunió i local del partit**. En troba

un al passeig Pi i Margall. El restauren, el posen a punt i **el 1977 inauguren la primera seu d'Esquerra Republicana de Catalunya a Molins de Rei**.

Aquells primers anys de la Transició són anys de molt moviment i Francesc Rimblas, carregat d'energia, a banda de trobar una seu, busca nous militants i aixeca ERC a Molins de Rei, **també té temps per a formar part de l'Assemblea Democràtica de Molins de Rei** que, en paral·lel a l'Assemblea de Catalunya, agrupa totes les forces polítiques locals d'oposició al franquisme.

**«ESQUERRA REPUBLICANA
DE CATALUNYA AMB FRONT
NACIONAL DE CATALUNYA»**

1 - F Rimblas

3 - F. Riera

5 - J Sabat

7 - J Franquet

9 - C Rodrigo

14 - D Pellicer

Dintre de uns dies ens serà donada l'ocasió de votar les personas que hauran de regir i administrar les necessitats i aspiracions de la nostra Vila; l'ocasió doncs, que des de l'Ajuntament es faci autèntica política municipal a tots els nivells. Cal, per tant, saber escollir, d'entre les diferents opcions que es presenten, les que no estiguin lligades a òrgans de decisió de fora de l'àmbit català: és a dir que cal votar personas - que solament hagin de rendir comptes als propis conciutadans.

Els homes i dones que formen la candidatura de l'ESQUERRA REPUBLICANA DE CATALUNYA sempre serem fidels al nostre poble.

Us adjuntem una butlleta de votació degudament posada dins el seu sobre, que sense cap més requisit podreu utilitzar per a donar-nos el vostre vot i aconseguir així un Ajuntament democràtic realment al servei del nostre poble.

Utilitzeu-la si us plau.

10 - A Castellet

15 - R Roig

11 - J Rameu

12 - S Castellvi

15 - J Bonsons

2 - F Pemanyer

4 - A Fortuny

6 - J Dèu

8 - E Puntas

13 - E Escofet

17 - J Felip

Abril de 1979

Candidatura
municipal
d'Esquerra

Republicana
a Molins de Rei.

FUNDACIÓ JOSEP IRLA

1979-1991

CAP DE LLISTA, REGIDOR, MILITANT

La tasca encarregada per Heribert Barrera a Francesc Rimblas dona els seus fruits i els amics i coneguts amb qui ha anat parlant, simpatitzants que comparteixen ideologia i inquietuds, es converteixen en militants: Màxim Pradell, Àngel Fortuny, Josep Romeu, Lolita Pellicer, Cristina Rodrigo...

El 3 d'abril de 1979 se celebren les primeres eleccions municipals després de la dictadura franquista. **La candidatura d'ERC a Molins de Rei, encapçalada per Francesc Rimblas**, assolix 784 vots (8,87%) i **es converteix en regidor** a l'Ajuntament. Un dels 207 que el partit té a tot Catalunya.

El 1983 **dona pas a la jove generació d'ERC**, liderada per Francesca Riera, que queda fora del consistori amb 434 vots (4,52%), però que el 1987, amb 1.422 vots (14,65%) assolix dos regidors: ella i Jordi Romeu.

El 1991, després d'una crisi i escissió local, i davant el risc de no presentar candidatura, **Francesc Rimblas torna a encapçalar la**

llista d'ERC, amb el suport del PCC. Els 137 vots (1,53%), però, no aporten cap electe.

Malgrat tot, **el compromís militant de Francesc Rimblas es mantindrà intacte** i a la resta d'eleccions municipals des del 1999 fins al 2019 sempre tancarà la llista, com a mostra de suport als diferents candidats que encapçalaran el projecte del catalanisme republicà a Molins de Rei.

Maig de 1991

Cartell electoral.

FUNDACIÓ JOSEP IRLA

**SEGUIM ENDAVANT
TREBALLANT
PER L'ESQUERRA**

Molins de Rei, 7 de juny de 1981

Francesc Rimblas, a Ràdio Molins de Rei, amb el seu director, Miquel Armengol.

FUNDACIÓ JOSEP IRLA

1980...

COMPROMÍS CÍVIC

Francesc Rimblas sempre ha estat una persona molt compromesa amb el benestar de la seva vila i **no ha deixat mai de participar en diferents moviments socials** com ara la Federació Obrera de Molins de Rei, de la qual és soci.

Tot i això també ha tingut temps per participar i **col·laborar assíduament amb Ràdio Molins de Rei o la revista *El Llaç***, on escriu durant un temps, per posar el seu granet de sorra en la difusió de tot el que passa al seu poble de tota la vida.

Mai ha dit que no si li han demanat consells, suggeriments o alguna recomanació. Per això, durant diferents etapes ha mantingut el contacte amb els diferents alcaldes i alcaldesses de Molins de Rei, sempre pensant en el benestar de la vila.

I entre les seves grans passions, una que l'ha fet molt popular, els escacs, fins al punt de ser el **fundador del Club d'Escacs Incesa i impulsor i organitzador de competicions al**

seu barri de la Carretera. La seva entrega al poble l'ha fet participar sovint en la Festa Major de Molins de Rei i a ajudar en tot el que ha pogut al Foment Cultural i Artístic.

Molins de Rei, 15 de setembre de 2021

Oriol Junqueras, president d'Esquerra Republicana, en ocasió de la visita a la Llibreria Barba per a signar exemplars del seu llibre *Contra l'adversitat* —en el marc de la Setmana del Llibre en Català— saluda el veterà republicà Francesc Rimblas.

ESQUERRA REPUBLICANA - MOLINS DE REI

1983...

UN REFERENT MOLINENC

La vida de Francesc Rimblas i Balagué ha estat sempre marcada per les conseqüències d'una guerra terrible i per les diferents èpoques que ha hagut de viure. **Anys de penúria, de gana, de manca de llibertat, de sacrifici;** però anys també de voluntat, de força tot i unes circumstàncies adverses, **de no defallir, d'aixecar-se una vegada i una altra** per gaudir dels fruits que dona l'esforç. I gaudir de la família: l'esposa Joana i les quatre filles, Rosa, Margarida, Palmira i Lluïsa.

Tot això, juntament amb l'estima que té pel seu poble, Molins de Rei, i pel seu país, Catalunya, han marcat la trajectòria de Francesc Rimblas i l'han convertit, sens dubte, en **un referent per a les noves generacions.**

FUNDACIÓ

JOSEP IRLA

MOLINS DE REI, 10 D'OCTUBRE DE 2021